

Стратегія MONEYVAL щодо протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (2023-2027 роки)

Варшава, 25 квітня 2023 року

I. ВСТУП

Комітет експертів Ради Європи із взаємної оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL) є моніторинговим органом, до складу якого входять 35 держав-членів і територій. Міжнародні стандарти ПВК/ФТ, які моніторить MONEYVAL, визначені Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF). MONEYVAL є регіональним органом по типу FATF (FSRB) та асоційованим членом FATF. MONEYVAL є частиною Ради Європи – міжурядової організації з 46 державами-членами, яка сприяє розвитку демократії, прав людини та верховенства права. Подвійне позиціонування MONEYVAL як Комітету Ради Європи та регіонального органу по типу FATF, забезпечує міцний інституційний та міжнародний авторитет серед міжнародних організацій, що беруть участь у ПВК/ФТ.

Механізм оцінки MONEYVAL застосовує взаємний тиск держав-членів і територій, які мотивують один одного до оновлення та підвищення ефективності законодавства, інституцій та операційних практик у сфері ПВК/ФТ. Звіти з оцінки MONEYVAL є публічними і широко використовуються міжурядовими структурами, національними органами влади, неурядовими організаціями, фінансовими та нефінансовими установами в європейському регіоні під час визначення політики та заходів у сфері ПВК/ФТ.

MONEYVAL реалізувала свою першу Стратегію на 2020-2022 роки, що призвело до значних успіхів у зміцненні її міжнародного статусу в Глобальній мережі під керівництвом FATF, суттєвого вдосконалення її інструментів моніторингу та посилення внутрішнього позиціонування в Раді Європи. Значні виклики, спричинені пандемією COVID-19, були швидко подолані за допомогою інноваційних гібридних методів оцінювання. Було проведено реформування ресурсного забезпечення, що гарантувало стабільність і безперервність роботи Секретаріату MONEYVAL.

MONEYVAL прийнято План роботи з реалізації Стратегії, який використовується як орієнтир в управлінні проектами. У грудні 2021 року на Пленарному засіданні MONEYVAL було представлено проміжний звіт про реалізацію Стратегії MONEYVAL на 2020-2022 роки, а в грудні 2022 року – остаточний огляд, в якому викладено набутий досвід для підготовки нової Стратегії. У жовтні 2022 року відбулося

засідання робочої групи з розробки Стратегії, яка провела попереднє обговорення наступної Стратегії, проаналізувавши ключові сильні та слабкі сторони, можливості та загрози MONEYVAL (SWOT-аналіз). Цей детальний аналіз та подальше Стратегічне обговорення під час 64-го Пленарного засідання MONEYVAL у грудні 2022 року за участю колишніх президентів, виконавчих секретарів та експертів MONEYVAL стали основою для підготовки нової Стратегії.

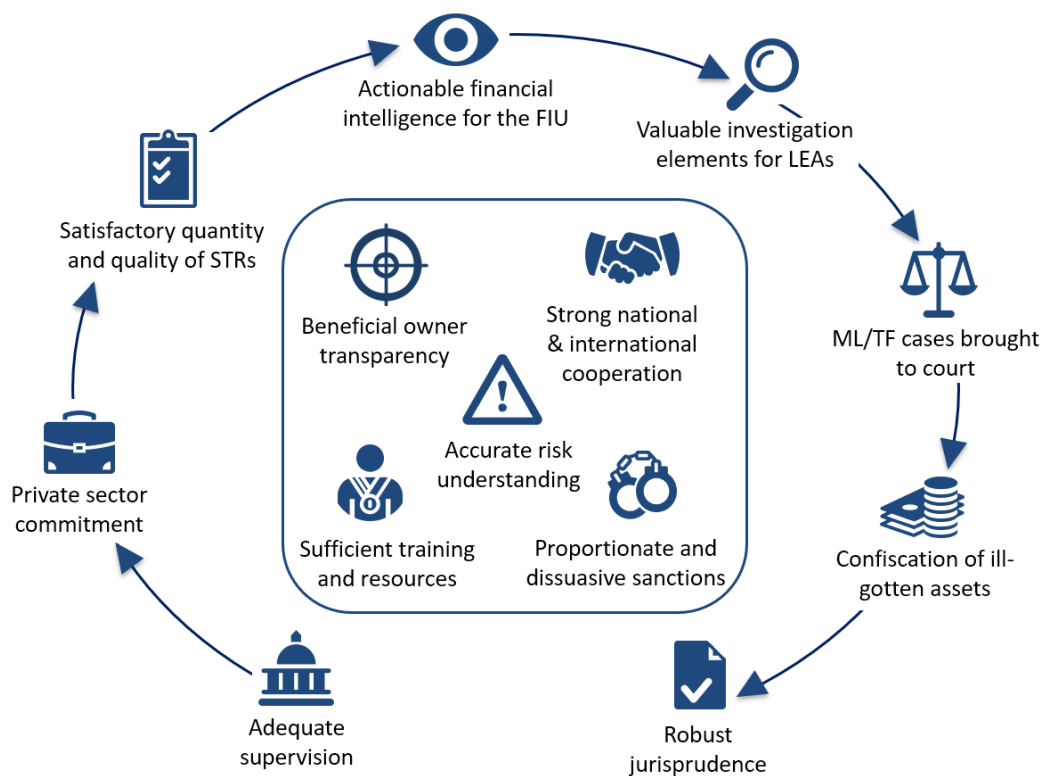
Ця Стратегія офіційно прийнята на міністерській зустрічі MONEYVAL у м. Варшава, Республіка Польща, 25 квітня 2023 року.

II. КОНТЕКСТ ПВК/ФТ

Явища відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення становлять стратегічні загрози для мирного життя суспільств та стабільності економік. Часто пов'язані з корупцією, організованою злочинністю, торгівлею людьми, наркотиками та зброєю – відмивання коштів і фінансування тероризму є явищами, які підривають саму основу верховенства права та демократії, водночас збільшуючи економічну нерівність усередині та між націями.

Відмивання коштів – це процес, за допомогою якого злочинці створюють видимість легітимності доходам, отриманим злочинним шляхом. Це явище, яке поширюється і стає все більш міжнародним, з поточними оцінками відмивання коштів у всьому світі від 500 мільярдів доларів до приголомшливого 1 трильйона доларів, що має катастрофічні наслідки для світової економіки та суспільства. Фінансування тероризму є передумовою будь-якої терористичної діяльності в її організованих формах, і як таке воно становить головну загрозу безпеці та захисту населення.

Міжнародні стандарти для боротьби з подвійними загрозами відмивання коштів і фінансування тероризму були розроблені FATF і складаються з 40 рекомендацій, що охоплюють правові та інституційні аспекти відповідності, а також 11 Безпосередніх Результатів щодо ефективності. Стандарти FATF встановлюють вимоги до правоохоронних органів, судової системи, підрозділів фінансової розвідки (ПФР), а також приватного сектору та його наглядових органів. Нижче наведено цикл ефективності заходів ПВК/ФТ:

Станом на момент прийняття цієї Стратегії держави-члени та території MONEYVAL продовжують демонструвати середній рівень ефективності своїх зусиль щодо ПВК/ФТ. Таким чином, середній рівень відповідності нижчий за задовільний поріг. Члени MONEYVAL демонструють найкращі результати у сферах оцінки ризиків, міжнародного співробітництва та використання фінансової розвідки. Ефективність залишається особливо слабкою у сфері нагляду за фінансовим сектором, дотримання вимог приватним сектором, прозорості юридичних осіб, обвинувальних вироків та конфіскацій за відмивання коштів, а також цільових фінансових санкцій за тероризм і розповсюдження зброї масового знищення. Потрібні значні та добре сплановані колективні зусилля протягом багатьох років для забезпечення видимого прогресу в підвищенні ефективності національних, регіональних і глобальних зусиль у сфері ПВК/ФТ. Ця Стратегія спрямована на те, щоб MONEYVAL міг збільшити свій внесок у ці зусилля завдяки конкретним результатам.

III. БАЧЕННЯ ТА ПІДХІД

Статус MONEYVAL визначено в статті 1 його Статуту, яка встановлює що: «1. MONEYVAL є моніторинговим органом Ради Європи, якому доручено оцінювати відповідність основним міжнародним стандартам боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму та ефективність їх впровадження, а також виконувати завдання для надання рекомендацій національним органам влади щодо необхідних удосконалень їхніх систем. 2. Завдяки динамічному процесу взаємної оцінки, експертній перевірці та регулярним звітам про прогрес, MONEYVAL має на меті покращити спроможність національних органів влади для більш ефективної боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму».

Статутні цілі та завдання додатково підкріплюються місією та баченням MONEYVAL, сформульованими в цій Стратегії. Місія MONEYVAL стосується його найвищого рівня для суспільства та відображає кінцеву мету роботи Комітету.

ЗАЯВА СТОСОВНО МІСІЇ MONEYVAL:

MONEYVAL має на меті покращити спроможність органів влади своїх держав-членів і територій щодо захисту суспільства та економік від загроз відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. При цьому, MONEYVAL працює над забезпеченням безпеки та захисту окремих громадян, економічних, а також некомерційних установ і урядів від цих загроз. Таким чином, вона сприяє захисту індивідуальних прав людини, економічних і соціальних прав, зміцненню стабільного та справедливого економічного розвитку та верховенства права в суспільстві.

Бачення MONEYVAL разом із різними компонентами спрямоване на включення місії та статутних цілей MONEYVAL у перспективний погляд на інституційний розвиток Комітету в регіональній та глобальній сфері ПВК/ФТ. Бачення MONEYVAL сформульоване таким чином:

Завдяки колективним діям, взаємній підтримці та нарощуванню потенціалу MONEYVAL слугує для посилення заходів ПВК/ФТ на національному та регіональному рівнях, для сприяння розвитку Глобальної мережі FATF, а також пропагує цінності та партнерство Ради Європи.

Це бачення може бути представлено в таких компонентах:

Ціль MONEYVAL полягає в політиці «максимального тиску» щодо відмивання коштів, яку мають прийняти всі країни Європи, щоб запобігати та протидіяти поширенню організованих злочинних груп, які прагнуть підтримувати себе, відмиваючи свої кошти на Європейському континенті. Це політичне бачення підтверджено *Міністерською Декларацією MONEYVAL* від 25 квітня 2023 року.

Бачення MONEYVAL щодо держав-членів і територій полягає в помітному посиленні вдосконалення всіх параметрів ефективності ПВК/ФТ у їхніх національних системах.

Бачення MONEYVAL у Глобальній мережі FATF полягає в тому, щоб сприяти глобальній ефективності ПВК/ФТ шляхом зміцнення вертикальних і горизонтальних зв'язків із FATF та іншими FSRBs через ініціативи високого рівня, спільні проекти, взаємну підтримку та інтенсивні обміни даними.

Бачення MONEYVAL у рамках Ради Європи полягає у взаємному посиленні та інтеграції зусиль у сфері ПВК/ФТ з головними цілями верховенства права відповідно до стандартів прав людини; взаємному підсиленні з органами Ради Європи та просуванні спільних зусиль на глобальній арені.

Підхід MONEYVAL відображає його основні робочі принципи, зокрема:

Зусилля та діяльність MONEYVAL спрямовані на досягнення *конкретних результатів* у боротьбі з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

MONEYVAL зберігає відкритий погляд щодо розробки та пропозиції *нових внутрішніх і зовнішніх інструментів* для забезпечення цих результатів. Періодично проводиться *оптимізація існуючих інструментів*, щоб подолати будь-які бюрократичні тенденції, що розвиваються, і спрямувати ресурси на

результативні рішення без шкоди для національної правової системи, що діє в кожній юрисдикції.

MONEYVAL *адаптується* до мінливого зовнішнього та внутрішнього середовища, прагнучи розвивати сильні сторони, використовувати можливості, перетворювати слабкі сторони на сильні та пом'якшувати загрози (підхід SWOT).

MONEYVAL продовжує розвивати свою міцну *культуру та репутацію досконалості*, зосереджуючись на лідерстві та досягненнях у сфері ПВК/ФТ.

Зусилля MONEYVAL спрямовані на *підтримку та розбудову потенціалу* держав-членів і територій у сфері ПВК/ФТ.

Стратегічну підзвітність MONEYVAL необхідно забезпечувати шляхом вимірювання довгострокових результатів ПВК/ФТ, незважаючи на складність таких вимірювань.

Усі складові бачення та підходу MONEYVAL вбудовані горизонтально в кожен з шести стратегічних компонентів та їхні основні цілі та засади розвитку, як описано нижче.

IV. СТРАТЕГІЧНІ КОМПОНЕНТИ

Стратегічні компоненти охоплюють усі поточні та перспективні складові діяльності MONEYVAL. Цілі в рамках Стратегічних компонентів поділяються на такі дві категорії:

Базові цілі (БЦ) – це основні статутні цілі MONEYVAL, пов'язані з його програмою взаємної оцінки в її поточній формі. Базові цілі майже повністю покриваються Звичайним бюджетом Ради Європи і не вимагають додаткових бюджетних ресурсів для їх реалізації.

Цілі розвитку (ЦР) визначають перспективи розвитку MONEYVAL у різних сферах його діяльності, які не можуть бути здійснені за рахунок Звичайного бюджету та потребують позабюджетного фінансування для їх досягнення. ЦР розроблені на основі SWOT-аналізу MONEYVAL та стратегічних обговорень Групою з розробки стратегії та Пленарним засіданням. Ці цілі є основним інструментом для розвитку сильних сторін MONEYVAL, використання можливостей, перетворення слабких сторін на сильні та пом'якшення загроз.

БЦ та ЦР тісно пов'язані між собою та послідовно пронумеровані під Стратегічними компонентами.

СТРАТЕГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ 1: ПРОДОВЖЕННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МОНІТОРИНГОВОЇ ПРОГРАМИ MONEYVAL

Взаємні оцінки є основною діяльністю MONEYVAL і основним інструментом Комітету для підвищення ефективності національних режимів ПВК/ФТ в державах-членах і на територіях.

Великий і визнаний досвід і експертиза у взаємних оцінках та висока якість звітів є головною перевагою MONEYVAL. Як FSRB з найбільшою кількістю взаємних оцінок, проведених серед країн, що не є членами ФАТФ (32), MONEYVAL також є

органом з оцінки з найбільшою кількістю проведених раундів оцінки, включаючи додатковий 4-й раунд. Усі звіти про оцінку постійно отримують позитивні оцінки від рецензентів і FATF, і MONEYVAL підтримуватиме цю культуру досконалості під час переходу між 5-м і 6-м раундами оцінок.

Базова Ціль 1.1: Завершення 5-го раунду взаємної оцінки

MONEYVAL завершить поточний раунд взаємної оцінки, ухваливши 4 звіти про оцінку в 2023 році та 3 заключні звіти про оцінку в 2024 році. При цьому MONEYVAL продовжить удосконалювати свої інструменти та методи оцінки, в тому числі:

- Підвищення політичної обізнаності в оцінюваних державах та територіях щодо наслідків процесу взаємної оцінки. Це буде зроблено шляхом взаємодії Голови MONEYVAL та старших посадових осіб Ради Європи з особами, які приймають рішення в оцінюваних державах та територіях, у тому числі у форматі візитів високого рівня, якщо це необхідно.
- Суворе застосування методології FATF та окреслення набутого досвіду у її Горизонтальному огляді;
- Проведення спеціалізованих тренінгів для підготовки оцінюваних держав та територій до процесу оцінювання, включаючи вправи з імітацією співбесіди. MONEYVAL продовжить оновлювати підхід до навчання, щоб представити елементи горизонтального порівняльного аналізу, розроблені в рамках його Горизонтального огляду;
- Стандартизація статистичних подань оцінюваних держав та територій за допомогою нового єдиного підходу, заснованого на досвіді, отриманому з минулих оцінок;
- Підвищення якості внесків оцінювачів шляхом надання оцінювачам керівництва щодо шаблону MER (для гнучкого застосування), яка має бути вдосконалена за допомогою наукових експертів MONEYVAL;
- Надання державам-членам та територіям доступу до інструментів горизонтальної перевірки, розроблених Секретаріатом MONEYVAL.

Базова Ціль 1.2: Оптимізація та перенесення процесу подальшого спостереження до наступного раунду оцінки

Ефективність звітування про прогрес MONEYVAL є однією з найвищих серед усіх оціночних органів у Глобальній мережі, згідно з нещодавнім оглядом, проведеним FATF. У період з 2020 по 2022 рік MONEYVAL поступово оптимізував свій підхід до звітування про прогрес для належного розгляду під час Пленарного засідання, з огляду на збільшення кількості звітів. Реорганізація внесків доповідачів з використанням алфавітного порядку також сприяла підвищенню рівності в компоненті експертної оцінки процесу подальших заходів і справедливому перерозподілу робочого навантаження між членами. Це певною мірою також розширить їхній потенціал у розумінні та впровадженні Стандартів FATF.

З наближенням нового раунду MONEYVAL розгляне подальші способи оптимізації та вдосконалення процесу звітування про прогрес, одночасно полегшуючи навантаження на Пленарне засідання, членів і Секретаріат, зокрема:

- MONEYVAL запровадить нові шаблони, забезпечуючи повну інтеграцію звітів про прогрес та додатку про технічну відповідність у новому раунді;

- MONEYVAL запровадить автоматичний контроль за дотриманням процедур підвищення відповідності (СЕР) для країн, які не досягли своєчасного прогресу в подальших діях;
- MONEYVAL домовиться про дату припинення подальшого звітування про прогрес для члена у ході наближення до свого 6-го раунду оцінювання, за винятком випадків тривалого недотримання або часткового дотримання будь-яких рекомендацій «великої шістки», а також коли вони підпадають під дію Процедури СЕРs.

Базова Ціль 1.3: Підготовка та запуск наступного раунду взаємної оцінки

Більшість критеріїв наступного раунду взаємної оцінки відобразатимуть поточний раунд. Щоб скористатися цією порівняльністю, MONEYVAL обговорить, чи можна застосовувати набір розширених контрольних показників і статистичних цілей для Безпосередніх Результатів, відносно результатів, досягнутих країнами у 5-му раунді. Як мінімум, MONEYVAL відстежуватиме порівняльні показники своїх членів між двома раундами за ключовими кількісними показниками, щодо виконання обвинувальних вироків, повернення активів та міжнародного співробітництва, беручи до уваги суттєвість юрисдикції та уникаючи єдиного підходу для всіх.

MONEYVAL підготує та запустить наступний раунд взаємної оцінки шляхом тісної взаємодії зі своїми членами та FATF. MONEYVAL відповідає суворим контрольним показникам ефективності, встановленим Комітетом міністрів Ради Європи, які вимагають, щоб MONEYVAL проводив 4 взаємні оцінки на рік. Оскільки ці контрольні показники прив'язані до бюджетних асигнувань, MONEYVAL не може мати перерви між раундами та розпочне 6-й раунд одразу після завершення поточного. Негайний початок також мінімізує проміжок часу між оцінками членів MONEYVAL і дозволить MONEYVAL завершити 6-й раунд до 2032 року за 8-річним циклом. Таким плануванням можна керувати за поточних асигнувань ресурсів зі звичайного бюджету Ради Європи.

Підготовка до 6-го раунду включатиме:

- Визначення цільових показників ефективності та порівняльного аналізу ефективності для членства MONEYVAL з метою підвищення ефективності за ключовими показниками ПВК/ФТ у наступному раунді, зокрема, щодо питання повернення активів;
- Завершення обговорень з FATF щодо формату запуску наступного раунду оцінки для MONEYVAL, включаючи можливість спільного Пленарного засідання FATF/MONEYVAL у червні 2025 року для обговорення перших звітів MONEYVAL (з можливою затримкою процедури Q&C до грудня 2025 року);
- Визначення графіка оцінювання та прийняття процедур 6-го раунду;
- Розгляд уточнень до принципу консенсусу під час прийняття рішень (враховуючи практику FATF та РЄ), включаючи більш чітку роль групи наукових експертів у цьому відношенні (а також їхню роль загалом у контексті 6-го раунду);
- Запуск 2 пілотних оцінок 6-го раунду (виїзні місії) у 3 кварталі 2024 року з подальшим продовженням 4 оцінок на рік з 2025 року.

Ціль розвитку 1.4: Розвиток потенціалу і залучення членів MONEYVAL до програми взаємної оцінки

Програма взаємної оцінки MONEYVAL має позитивну функцію розбудови потенціалу для членів. Участь нових експертів у взаємній оцінці розширює кількість національних посадових осіб, які мають детальне розуміння стандартів ПВК/ФТ та їхнього практичного застосування у різних країнах. На жаль, не всі держави-члени та території MONEYVAL скористалися цією можливістю, оскільки участь в оцінках у 5-му раунді залишалася переважно добровільною. Це також призвело до значного дисбалансу між членами щодо кількості наданих оцінювачів. Щоб виправити цей дисбаланс, забезпечити рівноправну участь та/або внесок членів у експертній перевірці та повністю скористатися перевагами її функції нарощування потенціалу, MONEYVAL скорегує свою процедурну та організаційну структуру для внесків експертів, що супроводжуватиметься збалансованою та цільовою навчальною програмою для оцінювачів та іншими інструментами для нарощування потенціалу для членів делегації.

MONEYVAL досягне цієї мети за допомогою таких кроків:

- Перехід від системи добровільної участі оцінювачів до гібридної системи, як це передбачено у правилах процедури MONEYVAL для відповідного раунду оцінювання. Це враховуватиме потребу в мінімальних і адекватних внесках і забезпечить гнучкість у виборі оцінювачів на основі досвіду, щоб гарантувати якість звітів MONEYVAL. Це супроводжуватиметься регулярним переглядом кількості оцінювачів-учасників та/або внесків, наданих державами і територіями, а також підтримкою якості та узгодженості їхніх подань за допомогою посиленої функції Q&C у Секретаріаті;
- Проведення комплексної програми навчання оцінювачів у 2024-2027 роках для оновлення пулу оцінювачів на основі посилених стандартів якості;
- Забезпечення того, щоб члени були повною мірою залучені до взаємної оцінки та не вдавалися до передачі їх оцінки зовнішнім консультантам. MONEYVAL розгляне деякі збалансовані процедурні обмеження щодо використання зовнішніх консультантів своїми членами під час активної фази взаємної оцінки (наприклад, після виїзної місії).

СТРАТЕГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ 2: РОЗВИТОК РОЛІ MONEYVAL ЯК ОПОРНОЇ ТОЧКИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПВК/ФТ У СВОЄМУ РЕГІОНІ

MONEYVAL має потенціал для розвитку своєї ролі у формуванні того, як його члени реагують на дотримання стандартів FATF у регіоні, беручи до уваги регіональні ризики та фактори суттєвості. MONEYVAL вже продемонстрував свою здатність аналізувати свій досвід взаємних оцінок та робити горизонтальні висновки, включно з регіональним вивченням досвідом. Розвиток цієї довідкової функції MONEYVAL і надання додаткових рекомендацій своїм членам щодо регіональних практик впровадження та горизонтальних порівнянь, уникаючи єдиного підходу для всіх, допоможе подолати імідж взаємних оцінок як каральної місії та забезпечить більш позитивне підкріплення членам MONEYVAL у процесі взаємної оцінки (ME).

Ціль розвитку 2.1: Розвиток розуміння регіональної суттєвості та ризиків

У своїй діяльності MONEYVAL здебільшого зосереджується на моніторингу по кожній країні і поки що не намагається дослідити регіональні тенденції або ризики. Враховуючи транснаціональний характер відмивання коштів, розвиток

цілісного розуміння таких тенденцій є важливою передумовою для ефективних стратегій у сфері ПВК/ФТ. Наразі реалізується проєкт дослідження суттєвості, який формує об'єктивну основу для регіональної та субрегіональної картини фінансового та нефінансового сектору в MONEYVAL. Водночас можливість проведення регіональної оцінки ризиків ще не розглядалася MONEYVAL, хоча такі проєкти реалізуються в деяких інших FSRB. У зв'язку з цим MONEYVAL буде (послідовно):

- здійснювати свій проєкт з дослідження суттєвості з метою створення робочої бази даних щодо суттєвості для своїх членів та належним чином враховуватиме суттєвість під час проведення взаємних оцінок;
- вивчати розподіл ресурсів для ПВК/ФТ та надавати рекомендації щодо збільшення інвестицій на національному рівні в системи ПВК/ФТ відповідно до принципу пропорційності;
- проводити глибокий горизонтальний аналіз впровадження БР 1, беручи до уваги зміст національних оцінок ризиків;
- розробляти набір загальних методологічних параметрів для забезпечення порівнянності НОР з метою сприяння узгодженості взаємних оцінок та впорядкованого регіонального розуміння ризиків до кінця 6-го раунду оцінки;
- розглядати можливість проведення регіональної оцінки ризиків у другій половині 6-го раунду оцінки.

Ціль розвитку 2.2: Розвиток послідовного розуміння для оцінки наднаціональних заходів

Питання належного розуміння наднаціональних заходів ЄС регулярно виникає під час оцінювання у 5-му раунді. MONEYVAL працює над виробленням узгодженого регіонального розуміння більшості практик впровадження, пов'язаних з ЄС, однак вони повинні бути систематизовані для зручності використання оцінювачами. Крім того, 6-й раунд взаємних оцінок матиме дедалі більший наднаціональний компонент, беручи до уваги швидкий розвиток інституцій ЄС у сфері ПВК/ФТ. У зв'язку з цим MONEYVAL буде:

- Проводити горизонтальний аналіз своїх звітів з метою систематизації практик оцінювання, що впливають з наднаціональних заходів 5-го раунду оцінки;
- Періодично оновлювати цей огляд у 6-му раунді взаємної оцінки залежно від змін у системі ПВК/ФТ ЄС та практик оцінювання FATF/MONEYVAL, без шкоди для членів MONEYVAL, які не є членами ЄС;
- Активно розвивати партнерство з Європейською Комісією та FATF для обговорення та роз'яснення горизонтальних питань на наднаціональному рівні, без шкоди для членів MONEYVAL, які не є членами ЄС.

Ціль розвитку 2.3: Розвиток науково обґрунтованого розуміння основних тенденцій у сфері ПВК/ФТ та верховенства права і економічних чинників, що лежать в основі

Як предмет дослідження, ПВК/ФТ знаходиться на перетині економічних питань, питань верховенства права та обмежень, пов'язаних з правами людини. Глибокі дослідження у сфері ПВК/ФТ часто проводяться академічними установами та неурядовими організаціями, з великим внеском з боку приватного сектору та спільноти журналістів, які проводять розслідування. Дослідження MONEYVAL

щодо операційних типологій можуть бути розширені за характером та обсягом, щоб включити цих учасників, якщо це необхідно. Це надасть форум для відкритих і поглиблених дискусій та дослідницьких ініціатив, що стосуються фундаментальних, регуляторних, а також операційних питань. У цьому контексті MONEYVAL буде:

- Створювати платформу для діалогу зі спеціалізованою некомерційною, академічною та приватною спільнотою (наприклад, Вольфсберзькою групою та спеціалізованими компаніями у сфері ПВК/ФТ) у сфері ПВК/ФТ, залучаючи при цьому спеціалізовані органи Ради Європи.
- Обирати та проводити типологічні дослідження з метою розвитку цих відносин, а також розширення свого розуміння основних та контекстуальних факторів і тенденцій у сфері ПВК/ФТ.
- Розглядати та обговорювати нещодавно розроблені керівні настанови у сфері ПВК/ФТ, важливі дослідницькі роботи та основні журналістські розслідування, отримані з відомих джерел, а також від органів РЄ. У разі необхідності, розпочинати додаткові дослідницькі проекти з визначених пріоритетних питань.
- Зважаючи на важливість підвищення ефективності членської діяльності у переслідуванні та засудженні осіб, які відмивають кошти, проводити дослідження основних факторів, що призводять до низької ефективності у виконанні БР 7, та надавати горизонтальні рекомендації щодо цього, відповідно до принципу пропорційності;
- Розпочинати горизонтальний огляд регіональних практик VTC;
- Вивчати тематичне питання доходів, отриманих від конфлікту та/або військової агресії;
- Продовжувати взаємодію з колишніми головами та посадовими особами MONEYVAL з метою використання їхнього досвіду у сфері ПВК/ФТ з основних питань.

Ціль розвитку 2.4: Розробка критеріїв для вимірювання впливу MONEYVAL у сфері ПВК/ФТ

Наразі не існує методу вимірювання ефективності глобальних зусиль у сфері ПВК/ФТ, FATF або окремих FSRB стосовно ключової мети – боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. За відсутності методології, заснованої на абсолютних критеріях, можна розробити відносну методологію, яка вимірює ефективність країн між двома раундами оцінювання.

- MONEYVAL розгляне питання про розробку методології для вимірювання ефективності своїх зусиль у сфері ПВК/ФТ.
- MONEYVAL підніматиме питання про необхідність вимірювання ефективності глобальних або регіональних зусиль у сфері ПВК/ФТ на рівні щорічного засідання президентів FATF/FSRB.

СТРАТЕГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ 3: РОЗВИТОК РОЛІ MONEYVAL У ГЛОБАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ FATF ТА ІЗ ЗОВНІШНІМИ ПАРТНЕРАМИ

Участь у Глобальній мережі під керівництвом FATF надає MONEYVAL дуже сильний орієнтир у вигляді загальноновизнаних стандартів FATF, які з часом розвиваються, щоб протистояти новим ризикам і викликам. MONEYVAL також користується перевагами відповідного брендингу, додаючи при цьому свої власні елементи брендингу. Глобальна мережа також надає MONEYVAL інституційний статус і

важелі впливу, пов'язані з інструментами дотримання вимог FATF (наприклад, Контрольна група з міжнародного співробітництва – ICRG).

Базова ціль 3.1: Подальший розвиток інституційних відносин із FATF та FSRB через впровадження Стратегічного бачення Глобальної мережі

MONEYVAL працює в певній фіксованій міжінституційній структурі з FATF, згідно з якою FATF діє як рецензент для всіх звітів MONEYVAL, а також як кінцевий держатель процесу якості та узгодженості. MONEYVAL регулярно бере участь у проєктах FATF, переглядає та надає коментарі до звітів FATF, а також запитує та отримує від FATF тлумачення Стандартів.

Стратегічне бачення, схвалене FATF та всіма FSRBs, є основним керівним документом для розвитку відносин FATF-FSRB. Конкретна робота з реформування відносин між FATF і FSRB розпочнеться у 2023 році. Можуть бути розглянуті більша роль FSRB у прийнятті рішень FATF і більше врахування регіональних особливостей.

У зв'язку з цим MONEYVAL буде:

- Підтримувати активну участь на високому рівні у щорічних засіданнях голів FATF та FSRB, використовуючи їх як можливість для обговорення структурних питань у сфері ПВК/ФТ, зокрема, ефективності глобальних/регіональних зусиль у сфері ПВК/ФТ; а також для взаємного обміну членами Секретаріату для проведення оцінок;
- Активно вносити пропозиції щодо імплементації Стратегічного бачення як член відповідної групи проєкту;
- Продовжувати надавати суттєвий внесок у взаємні оцінки FATF з акцентом на узгодженість звітів;
- Брати участь у пріоритетних проєктах, включно з переглядом стандартів FATF, зокрема, у сфері повернення активів;
- Мотивувати членів до участі в групах проєктів FATF та обговорювати з FATF можливості їх безпосередньої участі в обговоренні питань щодо прийняття рішень в робочих групах та на Пленарних засіданнях FATF;
- Співпрацювати з FATF та іншими FSRB щодо розробки інструментів, що забезпечують горизонтальне порівняння затверджених звітів в рамках Глобальної мережі;
- Брати участь у підготовці наступного раунду оцінок, включно з можливістю проведення спільного Пленарного засідання FATF / MONEYVAL у Страсбурзі у ході наступного раунду взаємної оцінки.

Базова ціль 3.2: Розвиток горизонтальних зв'язків з регіональними органами по типу FATF

Відносини з FSRB є надзвичайно позитивним фактором для міжнародної репутації MONEYVAL. Це притаманно всім відносинам всередині FSRB через спільність цілей та викликів, що стоять перед ними. Ці позитивні відносини вже були використані в рамках спільних ініціатив з FSRB, причому колективна ініціатива FSRB призвела до певних результатів на рівні FATF, включно зі створенням «механізму зворотного зв'язку» щодо тлумачення стандартів FATF і прийняття Стратегічного бачення майбутнього Глобальної мережі.

Обмін оцінювачами та членами Секретаріату може розглядатися як наступний крок у співпраці між FSRB. Сильні сторони MONEYVAL у сфері взаємних оцінок можуть бути використані в цих відносинах. Крім того, будь-які відповідні результати проєктів, досягнуті MONEYVAL, можуть бути передані іншим FSRB. Розширення зв'язків з FSRB є чудовою можливістю для розвитку партнерських відносин і зміцнення позиції та репутації MONEYVAL серед своїх колег. У зв'язку з цим MONEYVAL буде:

- Регулярно координувати з Секретаріатами FSRB ключові ініціативи в Глобальній мережі;
- Надавати рецензентів для оціночних звітів FSRB та брати участь у пленарних засіданнях FSRB;
- Залежно від механізмів фінансування (умовне завдання): налагоджувати взаємний обмін членами Секретаріату та оцінювачами для проведення оцінок.

Базова ціль 3.3: Розробка системи взаємодії зі спостерігачами

Кількість спостерігачів у MONEYVAL зростає, і є можливість більш ефективно використовувати їхню участь. MONEYVAL розгляне:

- спеціальну політику щодо спостерігачів, включно з їхньою роллю у впровадженні Стратегії MONEYVAL;
- можливість залучення спостерігачів для включення їхнього змістовного внеску в ініціативи MONEYVAL, а також, де це можливо і доречно, фінансової участі в їх реалізації.

Ціль розвитку 3.4: Розвиток системи координації технічної допомоги в Європейському регіоні

MONEYVAL залишається єдиним FSRB, який не проводить жодної роботи, пов'язаної з координацією ТД, незважаючи на те, що в Раді Європи існує потужний підрозділ з питань технічної допомоги (Відділ з питань економічної злочинності та співробітництва). У зв'язку з цим MONEYVAL розгляне:

- здійснення координації збору даних за участю донорів, провайдерів та бенефіціарів (наприклад, через робочу групу з ТД) з використанням моделі інших FSRB з метою загального планування діяльності з ТД у регіоні;
- включення більшої кількості інформації, пов'язаної з ТД, до взаємних оцінок, а також визначення того, чи ефективно національні органи влади використовують ресурси ТД для підвищення ефективності своїх систем ПВК/ФТ, у тому числі опис історій успіху країни.

СТРАТЕГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ 4: РОЗВИТОК СИНЕРГІЇ В РАМКАХ РАДИ ЄВРОПИ

MONEYVAL розвинув міцну синергію з численними партнерами в рамках Ради Європи, включно з COP 198, Парламентською асамблеєю, GRECO, захистом даних, Венеціанською комісією, кіберзлочинністю (типології), боротьбою з тероризмом та іншими секторами. MONEYVAL активно просував стандарти Ради Європи на рівні FATF і підтримав успішну заявку Ради Європи на отримання статусу спостерігача у FATF.

Базова ціль 4.1: Розвиток подальшої синергії між MONEYVAL та Конференцією Сторін Варшавської Конвенції (C198-COP)

Це є ключовим пріоритетом для обох органів. Використання можливостей MONEYVAL для підвищення обізнаності про стандарти Варшавської Конвенції у FATF триває. Крім того, розвиток відносин MONEYVAL з іншими FSRB дає можливість і надалі сприяти приєднанню інших держав на добровільній основі до Варшавської Конвенції (CETS 198). Наразі Рада Європи розглядає питання про розробку Додаткового протоколу до CETS 198, спеціально спрямованого на спільне використання активів та управління ними. Це може бути сферою для розвитку більш тісної синергії. У зв'язку з цим MONEYVAL буде:

- Продовжувати розвивати синергію з COP 198;
- Сприяти підвищенню обізнаності про стандарти CETS 198 на глобальному та регіональному рівнях через свої канали та партнерства;
- Підтримувати Раду Європи в будь-якому подальшому розвитку CETS 198.

Базова ціль 4.2: Подальший розвиток синергії та координація з органами Ради Європи

На високому рівні Голова MONEYVAL бере участь у щорічному діалозі з Генеральним секретарем Ради Європи, за участю голів інших моніторингових органів Ради Європи. Це дає можливість вирішувати питання високого рівня і розробляти наскрізні інструменти на рівні Ради Європи, коли це виправдано.

Існують можливості для подальшого використання синергії з галузевими органами Ради Європи, у тому числі в конкретних сферах ризику, таких як торгівля людьми, корупція, незаконна торгівля наркотиками тощо. Крім того, існують можливості, коли інші органи Ради Європи розробляють інструменти «м'якого права», пов'язані з ПВК/ФТ – актуальним прикладом є поточна робота Консультативного комітету Конвенції Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (C108).

У зв'язку з цим MONEYVAL буде:

- Через Голову – взаємодіяти з Генеральним секретарем та головами інших моніторингових органів Ради Європи з метою розвитку практики координації, наприклад, створення спільної бази даних з профілями країн, що містить висновки всіх моніторингових органів;
- Проводити тематичні обміни на високому рівні з головами відповідних органів Ради Європи і може розглянути можливість включення конкретних тематичних пріоритетів у свої поточні проекти (наприклад, ЦР.2.1);
- Залежно від механізмів фінансування (умовне завдання): Розглядати можливість використання майбутнього Керівництва C108 з ПВК/ФТ та захисту даних шляхом проведення додаткових досліджень для сприяння його практичному впровадженню;
- Вивчати зв'язок питань ПВК/ФТ з правами людини та непередбачуваними наслідками, використовуючи досвід Ради Європи у цих сферах;
- Координувати та співпрацювати з представниками Ради Європи, які як спостерігачі беруть участь у Пленарних засіданнях FATF з ключових спільних пріоритетів.

СТРАТЕГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ 5: РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОЇ ПОЗИЦІЇ ТА ВИДИМОСТІ У ЗМІ

Політична активність та видимість MONEYVAL у ЗМІ зросла, в тому числі завдяки цілеспрямованій роботі зі ЗМІ. Інтерес з боку Комітету міністрів Ради Європи та Парламентської Асамблеї також зростає. Крім того, практика залучення високопоставлених представників уряду та міністрів до обміну думками з Головою MONEYVAL на початку процесу оцінювання дозволила підвищити політичну видимість процесу оцінювання та забезпечити політичну підтримку на високому рівні.

Подальші стратегічні консультації з міністрами, відповідальними за питання ПВК/ФТ, будуть проведені у квітні 2023 року з метою ухвалення цієї Стратегії разом із Міністерською декларацією та добровільними параметрами фінансової підтримки Цілей розвитку в рамках цієї Стратегії.

Базова ціль 5.1: Політичні повідомлення на високому рівні для підтримки важливості ПВК/ФТ

MONEYVAL повинен враховувати мінливий політичний контекст та зростаючу важливість заходів з ПВК/ФТ та фінансової прозорості в загальному демократичному контексті Європи. Чіткі політичні меседжі повинні розглядатися на міністерських зустрічах MONEYVAL, засіданнях Комітету міністрів Ради Європи, а також поширюватися назовні з метою здійснення політики «максимального тиску» на відмивання коштів задля захисту демократичних цінностей в Європі та за її межами.

Ціль розвитку 5.2: Розробка стратегії пізнаваності MONEYVAL

Поточну підтримку пізнаваності MONEYVAL надають різні служби комунікаційної підтримки Ради Європи. Для підтримки зростаючого обсягу діяльності MONEYVAL та участі в реалізації різних Цілей розвитку, зокрема, Стратегічного компоненту 3, може бути розроблена стратегія пізнаваності. Майбутня робота MONEYVAL з пізнаваності повинна бути спрямована на те, щоб підкреслити вплив роботи MONEYVAL на окремих громадян та посилити меседж у сфері ПВК/ФТ, зосередившись на жертвах злочинів.

СТРАТЕГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ 6: РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ MONEYVAL

Ресурсне забезпечення MONEYVAL зі звичайного бюджету стабілізувалося на рівні, необхідному для досягнення всіх Базових цілей цієї Стратегії. Будь-які Цілі розвитку потребують позабюджетних ресурсів для забезпечення їх реалізації. Таке фінансування залишатиметься добровільним для держав-членів та територій MONEYVAL. Водночас Міністри MONEYVAL, відповідальні за ПВК/ФТ, зобов'язуються розглянути можливість залучення додаткових добровільних внесків для досягнення Цілей розвитку MONEYVAL.

Крім того, Секретаріат MONEYVAL проводитиме системну роботу з донорами для забезпечення можливого фінансування. Буде розроблено опис проекту на основі Методології управління проектами Ради Європи, що міститиме детальну схему для потенційних донорів щодо плану реалізації Цілей розвитку MONEYVAL.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Голова, після консультацій з Бюро, здійснюватиме нагляд за реалізацією Стратегії за підтримки Секретаріату. Голова регулярно звітуватиме перед Пленарним засіданням про реалізацію Стратегії.

Якщо Пленум MONEYVAL вважатиме, що виникли нові обставини, які вимагають перегляду цієї Стратегії (наприклад, у випадку непередбачуваних нових ризиків та викликів, які вимагають негайних дій), до цієї Стратегії будуть внесені зміни або її буде відповідно переглянуто. Проміжний огляд реалізації Стратегії буде здійснено у 2025 році.

VI. ДОДАТОК

[Декларація міністрів та Делегатів високого рівня держав-членів та територій MONEYVAL, 25 квітня 2023 року.](#)